

slovenske kulturne akcije

Leto VIII. 9 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15. 5. 1961

OB ČETRTEM PREVODU SVETEGA PISMA

Brez dvoma je za vsak narod prevod svetega pisma v domači jezik velik dogodek, čeprav bi imeli pred očmi samo literarni vidik. Za vernega katoliškega človeka pa je še mnogo večjega pomena, ker ga v verskih in nravnih zadevah nezmotljiva Cerkev, zajemajoč svoje trditve iz virov božjega razodetja, uči, da je sv. pismo v resnici božja beseda, ker je glavni avtor sam Bog oz. Sv. Duh, človeški pisatelj pa le njegovo orodje, seveda umno in svobodno.

Leon XIII., Benedikt XV., in Pij XII. so napisali tri velike okrožnice o sv. pismu. Sv. Pij X. je pred dobrimi petdesetimi leti ustanovil Papeški biblični zavod v Rimu, najvišjo katoliško ustanovo za temeljito preučevanje sv. pisma, ki je rodila že toliko sadov. V bogoznanstvu je nastala v zadnjih desetletjih nova veda: biblična teologija, ki si prizadeva verske resnice dokazovati prav iz sv. pisma, kar so včasih katoliški teologi morda malo zanemarjali. V svetu je nastalo močno biblično gibanje. Pri posameznih narodih izhajajo vedno novi prevodi sv. pisma, bodisi za bolj znanstvene kroge, ali pa za preprosto ljudstvo. Ponovno smo lahko brali trditve, da morda v sedanji dobi v svetu nobene knjige toliko ne bero kot sv. pismo. V katoliški Cerkvi od meseca junija 1960 do meseca junija 1961 obhajamo tako imenovano biblično leto. Prav v tem času je nastala mednarodna katoliška biblična organizacija. Papež Janez XXIII. je doslej tolikokrat govoril o sv. pismu in priporočal premišljevanje, preučevanje in branje sv. pisma, da so ga že označili kot papeža sv. pisma. Protestantški ugovor, da katoličani ne cenijo zadosti sv. pisma, skoraj nima več pomena. Take misli srečavamo po resnih knjigah in revijah.

Prvi celotni prevod sv. pisma v slovenski jezik je izvršil slovenski protestant Jurij Dalmatin (Dalmatinova biblija). Precej časa za njim je malo janzenistično nadahneni Jurij Japelj s pomočjo več sodelavcev pripravil prvi katoliški prevod sv. pisma v slovenski jezik. Idealni slovenski vladika škof Anton Martin Slomšek, apostol sv. pisma med svojim ljubim narodom, se je z več sodelavci lotil tretjega prevoda sv. pisma v slovensko govorico, pa se je vse tako zaobrnilo, da je pred dobrimi sto leti po zaslugi in mecenstvu ljublj. škofa Antona Alojzija Wolfa izšel celotni tretji prevod sv. pisma v slovenščino, oziroma drugi katoliški prevod, pri katerem je seveda zopet sodelovalo več prevajalcev (Wolfova biblija). Za stoletnico tega prevoda je sedanja ljublj. teološka fakulteta pripravila razstavo vseh dosedanjih prevodov sv. pisma na slovenski jezik, bodisi celotnih prevodov, bodisi posameznih knjig, bodisi beril in evangelijev, ki se bero pri službi božji, bodisi svetopisemskih zgodb.

Proti koncu Jegličevega škofovanja v Ljubljani je izšel prvi celotni prevod sv. pisma nove zaveze iz izvirnega jezika (grščine) v slovenski jezik. Pripravili so ga z vso skrbnostjo Jere, Pečjak in Snoj. Ta prevod je doživel že doma drugo izdajo in menda tudi tretjo po

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Koledar Celovške Mohorjeve družbe za leto 1961 na str. 140 prinaša članek pod naslovom *Lep cvet slovenskega izseljenstva*. Med drugim stoji v članku tudi: „Izmed mnogih naporov, podvigov, poizkusov in uspehov naših ljudi, razkropljenih po širni zemeljski obli, je za sodobno slovensko kulturo posebej značilna *Slovenska kulturna akcija*. Skupina izobražencev, ki so jo povojne razmere pogrnale z domače zemlje v tujino, je našla svoje poslanstvo. Spoznala je naloge, ki jih ji postavlja bojža Previdnost. Iz nje ni nastalo kakšno krajevno društvo ali kakšna založba, ki dela zato, da živi. Postala je aktivna skupnost, ki je simbol po svetu raztresene slovenske družine, simbol združevanja sil za nekaj velikega, sama iz sebe črpajoča novih sil, da dá dokaz, da ni nujno v tujini kulturno zamreti... Od knjig omenjamo na prvem mestu revijo Meddobje. Njenih pet letnikov kaže, da hoče biti Slov. kult. akcija v sedanjih zamotanih miselnih križiščih vodnica ljubiteljem umetnosti in izobražencem. Zborniki Vrednote so znanstvenega značaja s pomembnimi razpravami. Sledijo samostojne knjige, ki imajo kar pisano vsebino. Nekaj je pesniških zbirk, nekaj posvetnih knjig... res, cel venec, ki predstavlja spomenik našemu izseljenstvu in dokazuje zrelost našega človeka v tujini. Namesto da bi uničeval svoje sile v brezplodnem politiziranju, žrtvuje v brezmejnem idealizmu in goreči ljubezni do svojega naroda in svojega jezika mnogokrat svoj prosti čas za plemenitost in častivredno delo. Slovenski kulturni akciji častitamo in ji želimo nadaljnega uspeha.“

Članek nosi podpis T.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Zgodovinski odsek

Drugi kulturni večer bo v soboto, dne 20. maja ob 19. uri v dvorani Bullrich, Sarandí 41, Capital

Spored

OB NOVEM SLOVENSKEM PREVODU SV. PISMA

Predava preč. g. prof. dr. Filip Žakelj

(Ker so v zvezi s prireditvijo v novi dvorani nastali večji stroški, prosimo za prostovoljne prispevke)

TARIFA REDUCIDA

Concesión 6228

Registro Nacional

de la Propiedad Intelectual

Nº 624.770

naši večeri

Na prvem letošnjem kulturnem večeru v soboto 6. maja v dvorani pri Bullrichu je o bodočem cerkvenem zboru in o tem, kako bo koncil vplival na edinstvo Cerkve, govoril rev. dr. Pavel Krajnik. Predavatelj je podal pregled dosedanjih priprav za koncil in navajal, kako bo le-ta uredil in poglobil življenje Cerkve, kar je cerkvenega zbora predvsem namen. Svoja izvajanja je sklenil z vizijo o edinstvu Cerkve, kakor jo je napisal veliki ruski mislec Vladimir Solovjev.

Po predavanju se je razvil živahen razgovor o predmetu, kjer so navzoči skušali še z različnih vidikov pojasniti in osvetliti različna vprašanja in dogodke na zahodu in vzhodu, ki so v zvezi s pripravami za koncil.

Začel je večer predsednik Slovenske kulturne akcije, Ruda Jurčec, ki je uvodoma zaželel, da bi bila osma sezona kulturnih večerov prav tako uspešna kot so bile prejšnje. Dasi je bilo vreme prav slabo, je bila udeležba nadvse lepa. Ob sklepu se je predsednik, ki je večer vodil, predavatelju prisrčno zahvalil, enako pa tudi vsem, ki so sodelovali pri razgovoru ter se s tolikšno pozornostjo posvetili razglabljanju misli, ki je danes na vsem svetu med najbolj aktualnimi.

kronika

JUBILEJNO NAROČNINO je plačal Remigij Terčič, iz Quilmesa, v znesku \$ 800.—

Za TISKOVNI SKLAD „GLASA“ so darovali: France Resnik, Villa Adelina, 20.— pezov; prof. Roman Pavlovič, Córdoba, 100.— pezov; Valentin Ravšelj, Villa Ballester, 35.— pezov; Marija Marinček, San Martín, 30.—; France Gorše, Cleveland, 1 dolar; Karel Wolbang C.M., U.S.A., 16 dolarjev; Marija Gorše, Lanus, 20.— pezov; Aleš Kralj, Buenos Aires, 5.— pezov; Janez Majeršič, Buenos Aires, 10.— pezov.

Vsem — prisrčna hvala!

POVERJENIŠTVO Slov. kulturne akcije v Rimu je namesto msgr. Maksimilijana Jezernika prevzel g. Roman Rus, Via Aurelia 338, Cint. 13, Roma, Italia.

—Koledar Goriške Mohorjeve družbe za leto 1961 prinaša med drugim zanimivim gradivom tudi devet strani dolg članek sodelavke Slov. kult. akcije Anice Kraljeve z naslovom „Življenje ob Srebrni reki“. Članek govori o našem vživljanju v tujino in o argentinskem (predvsem buenosaireškem) slovenskem življenju. Zadnje poglavje je o dejavnosti slovenske skupine v Argentini.

— V Washingtonu je izšla v angleščini knjiga o Koroških Slovencih. Napisal jo je dr. Barker z naslovom „The Slovenes of Carinthia; a National Minority Problem“. Izšla je kot tretji zvezek knjižne zbirke Studia Slovenica, ki ima svoj sedež v Washingtonu in v svetovnih jezikih izdaja knjige o Slovencih. Izdaja krasi na prvi strani slika knežjega prestola. Zajema očit zgodovine Slovencev na Koroškem od naselitve do najnovejših dni. Obsega 300 strani poleg uvoda in bibliografije. Pisatelj ni Slovenec, objektivni je do obeh strani, a obsodba potujčevanja Slovencev je v knjigi precej huda. — Knjigo je mogoče naročiti pri: Studia Slovenica, P.O. Box 4531, Washington 17, D.C. U.S.A. Cena izvodu je 5 dolarjev.

obrazi in obzorja

TOLSTOJ MED VZHODOM IN ZAHODOM

Nemški književniki v mednarodnem PEN - klubu niso enotno zastopani. Nemčija je razdeljena na dvoje in ker mora biti v PEN - klubu zastopstvo enotno, to je: za celo državo, so pač književniki vzhoda in zahoda Nemčije ustanovili enoten "PEN-klub: vzhod—zahod". Klub prireja od časa do časa skupne konference in zborovanja. Ko je v marcu 1961 bilo sklicano tako zborovanje v Hamburgu in bi se predavanja morala vršiti na univerzi, je policija sestanek prepovedala, ker da so zastopniki komunisti iz Vzhodne Nemčije. Seveda so vzhodni delegati mesto takoj zapustili, toda predno so dospeli v Berlin, jih je dosegla brzojavka direktorja krščansko-demokratskega velikega tednika "Die Zeit", ki je predlagal, da naj se zborovanje vrši v zborovalni dvorani uredništva. Tudi vse stroške je prevzelo uredništvo. Glavni urednik je hkrati objavil protestni članek, v katerem je trdil, da se demokracija ne sme in more ničesar bati od svobodne diskusije. Tako je bilo nekaj tednov zatem v Hamburgu dvoje anketnih večerov in je drugi večer imel naslov: "Tolstoj, kriza umetnosti in — mi". V bistvu je šlo za analizo pojmovanja o svobodnem umetnostnem ustvarjanju. Anketa je bila zelo obširna in mestoma napeta, kritiki pa so pozneje navajali, da je bil ta sestanek s svojo temo verjetno izhodišče za novo dobo pojmovanja o poslanstvu nemškega književnika v našem času.

Po uvodnem referatu pisatelja Siegfrieda Lenza o temi: "Pisatelj in široke ljudske množice" je prvi povzel besedo vzhodno nemški dramatik dr. Peter Hacks, ki je lok takoj napel na svojo srčko. Navajal je uvodoma, da je bil Tolstoj tipičen dekadent, ker da je iskal rešitev krize umetnosti v rešitvi osebnosti — v individualizmu. Namesto da bi bil dosleden v analizi ruske družbe, ki jo je dobro poznal, se je naslonil na analizo čustev in se zagrenil nad seboj in svetom okoli sebe. In kaj naj rečemo o sodobni krizi umetnosti? Kriza je prvič nastala, ko se je leta 1893 ustanovil v Nemčiji prvi kartel papirja — „nikar se ne smeje“, je brž dodal, „kajti nekaj let zatem je finančni minister vitez von Rheinbaben vrhovno oblast gospodarskih kartelov v parlamentu takole pojasnil: „Naj individualizem na polju umetnosti in znanosti ustvarja še tako dragocene in lepe sadove, je v bistvu vendarle velika ovira pri napredku sodobnega gospodarstva!“ Ko tako razlagam, menim poudariti samo to, da je sleherni imperializem sovražnik umetnosti in povzročitelj krize duha. Tolstoj je v borbi s tedanjim imperializmom uporabljal napačni, dekadentni jezik, kakor se motijo danes tisti, ki iščejo zakladov rešitve v sodobni moderni poeziji in mečejo v isti koš "lirike desnice in leve", češ da govore isti jezik. Napačna analiza, površna dialektika je vzrok sodobne krize in dokler se ne vzpostavi ravnotežje med čustvovanjem poeta, pisatelja na eni strani in trenjem ter rastjo družbenih plasti na drugi strani, ne more biti poti za izhod iz krize."

Profesor slavistike v Kielu dr. Rudolf Müller je odgovarjal Hacksu in zavračal nazore o tem, da bi bil Tolstoj v krizi in sporu s svojim časom, ker se je napačno usmerjal v borbi s tedanjim časom, to je s carizmom. Tudi če bi se bil Tolstoj popolnoma odločil za rešitev tedanjega ruskega človeka, to je ruskega mužika, bi s svojo analizo problema ne rešil in Rusiji ne koristil, kajti zgodilo se je, da je carskemu imperializmu sledil režim, ki je danes v mnogo večji meri nasilen in totalitaren kakor pa je bil carski. "Dekadencija" pri Tolstoju ne sloni na njegovi zunanji zagrenjenosti in nekem primitivizmu pri presoji socialnih pojavov, ampak je bistvo Tolstojeve umetnostne in življenjske krize v tem, ker je grebel predvsem v globino in skušal odkrivati religiozni odnos človeka do sebe in do sveta. To stremljenje za notranjim očiščevanjem pa ni dekadencija in ni samo enkratni Tolstojev problem, ampak se iz dobe v dobo predaja vsaki in torej tudi naši generaciji v novi obliki. Za tako delo pa se mora pisatelj nujno odmakniti od poplave, ki jo ustvarjajo pisci in knjige, ki pišejo po okusu občinstva in režima. Sodobni sovjetski socialistično realistični romani izhajajo v milijonskih nakladah, pa so sodobni ruski in družbi vsega človeštva izredno škodljivi ne samo zaradi cenenih uradnih estetskih in svetovnih nazorov, ampak tudi zaradi tega, ker širijo med ljudmi ideje, ki so slabe in pogubne.

Ostro je skušal zavrniti te Müllerjeve misli prof. dr. Kamnitzer, ki uči zgodovino na univerzi v vzhodnem Berlinu. Jasno mora biti danes pisanje čisto drugo, kot pa je bil za časa Tolstoja, ker pač živimo v dobi atomske energije, je začel. Nova doba zahteva nove oblike in izrazna sredstva. Le pogledimo Tolstojev obraz na slikah: vedno zaskrbljen, trpeč izraz v očeh in na licu. In zakaj? Ker je obupaval nad razmerami: ni samo podčrtaval nesmiselnosti obstoječega družabnega reda, ampak je tudi odkrival nesmisel svojega življenja sploh. Obupal je nad seboj; bil je poln talentov, a se ni do konca vživel v razvoj družbe, ni je analiziral in ker tega ni storil, se je zagrenjen umaknil v samoto in obup. Sodobna umetnost njegovemu zgledu ne sme slediti. Njena rešitev je v tem, da mora umetnik najti prave nagibe v stalnem dvogovoru z dobrim in zlim, med pravico in krivico in sicer po poti stalne analize sporov v sodobni družbi. Kajti po pravici smemo zahtevati, da naj umetnost podaja stalno in popolno sliko dogajanj človeške družbe, gradi naj pravilno sliko nove na socialnem ravnotežju zgrajene družbe, naj oznanja zveličavnost novega časa. To se pravi: iti mora med ljudstvo in tam črpati vire za svoje ustvarjanje.

Slavist Müller je proti temu razlagal: Umetnik more pravilno podajati samo, kar spravlja v nevarnost njegovo notranjo eksistenco. Gre res za beg pred smrtjo, pa naj bo ta smrt v oblaku atomske megle ali pa na bolniški postelji. Borba za eksistenco pa sili umetnika k stalni samoizpovedi in samo to, ne pa analiza socialnih osnov družbe, more biti prava vsebina sodobne umetnosti. Kako je Tolstoj reševal to krizo eksistence — svoje in drugih? Mar s tem, da je analiziral življenje mušika — ali danes: da bi slavil zmagovito pot novega socialnega reda? Pri Levinu v "Ani Karenini" je očiščenje nakazal po poti religiozne izgraditve človekove notranje globine. Res je pri tem svoj nazor naslonil na krščanstvo in na Kantovo filozofijo. Nal je rešitev in kaj je iskal, je povedal, ko se kot pisatelj pogovarja z mužikom ob plugu: „Na svetu so tudi ljudje, ki ne žive za dobiček, ampak za Boga, za svojo dušo!“ In ta mužikov odgovor (mužik torej „rešuje“ pisatelja in ne pisatelj mužikovo „socialno stanje“) je nakazal Tolstoju pravo smer, kakor je pozneje ponovno poudarjal pisatelj sam. Ni res, da bi starost silila Tolstoja k razmišljanju o veri in lastni eksistenci; tudi danes bomo — še ne stari — premagali strah pred smrtjo, če bomo pravilno rešili temelje človeške eksistence. Borba za to razjasnitev bo vedno nosila na sebi izraz krize in zato bo sodobna umetnost v krizi, dokler se bo človek bal za svojo notranjo eksistenco.

Pisatelj Štefan Hermlin je navajal, da je kljub svoji usmerjenosti v notranjost umetnik dejansko pravi „revolucionar“ časa. Verjetno edini resnični: ko je Tolstoj umrl, je zajel vso Rusijo val „panike“ in so tisti dan študentje, delavci, meščani, kmetje šli na ulice in ceste in „tiho“ demonstrirali... Niso demonstrirali proti carizmu, pač pa se je zgodilo nekaj, kar je bilo nad vsem, tudi nad časom, bila je revolucija čisto posebne vrste, revolucija duš... — Kritičnik Marcel Reich-Ranicki je polemiziral s trditvami, da je vsebina glavni problem pri ustvarjanju. Vsebina mora biti bajne izraz večine ljudi, slika življenja, kakor ga človeštvo takrat pač živi. Če pa hoče biti umetnik v skladu z družbo, bi naj večino vedno podpiral, tako se glase na vzhodu pravila o socialističnem realizmu. Vsebinsko stavljajo v nasprotje s formo, a tudi to ne drži, ker so dela piscev Puškina (Evgenij Onegin) in Manna (Dr. Faustus) polna vsebine, so pa v polnem nasprotju z življenjem večine. Pisateljeva naloga ni ustvarjati prereze sodobne družbe in tudi ni prav nič nujno, da obravnava umetniško delo probleme sodobnosti. Seveda pa prihajamo pri tem spet do analize socialističnega realizma in nocojšnja debata je že pokazala, da ta struja ne more biti danes v skladu z nazorji Tolstoja in tudi ne nudi pogojev za rešitev krize v sodobni umetnosti. — Pesnik Hans Magnus Enzensberg je navajal: „Literatura je proces, ki se neprestano razvija pred nekim umišljenim obzorjem, to je obzorjem, ki ni nikdar dosegljivo in ga ni mogoče razložiti z nobenim receptom ali reformo. In v tem je bistvo potrebnosti umetnosti in tudi pogoj za njen uspeh. Proti naziranjju Tolstoja si upam trditi, da literatura ni zato tu, da bi služila afirmaciji ali pa pomirjevanju osebnosti. Umetnost, torej tudi li-

teratura, je stalna revizija pozicij in vsak pisatelj je v bistvu vedno revizionist. Če danes literatura živi, potem se mora za svoje življenje zahvaliti prav tej resnici, da živi v krizi, da je v krizi. Ta neprekinjeni proces revizije se razvija po vsem svetu; revizija pozicij je povsod tam, kjer je doma literatura, kjer ima literatura svojo ceno: je doma na Madžarskem in je doma v ZDA. To revizijo nakazovati je njena naloga; ali je pri tem uspešna, je vprašanje drugotnega pomena. Glavno je, da je, da to hoče, da za temi stremi. — Ob koncu se je prof. Kamnitzer še enkrat vrnil k svojim trditvam in izjavil, da mora kot marksist ponoviti misel Karla Marxa, ko je zapisal, da je vsaka forma forma svoje vsebine. „Zato moram jaz kot marksist postaviti vsebino kot substanco na prvo mesto. Sicer govore tukaj nekateri, da je to nesmisel, toda zame je to edini smisel.“ Navajal je še, da je seveda tudi „pristaš kriz“, ker je pogosto njih naloga, da vodijo človeštvo iz nevarnih položajev. „Vendar nisem za krize kot nekaj samoobsebi umetnega, da si vem, kako hitro žanjejo odobravanje ljudi je takrat, kadar govore o krizah. Kajti v Nemčiji smo imeli premnogo kriz, ki so se potem kopale v rekah krvi. V nasprotju z Enzensbergerjem nisem tedaj za vsako krizo, ampak za take krize, ki ustavijo krizo pred agonijo, kajti za agonijo pride smrt.“ — Debatu je zaključil prof. Hetzfelde z besedami: „Tudi jaz sem se nocoj marsikaj naučil! Predvsem: Tolstojeva osebna kriza, ki je slonela na pretresih njegove individualnosti, je zajela z njim ne samo ruski, ampak svet vsega človeštva. V sodobnem modernem svetu se ta kriza še bolj uveljavlja; zaradi nje ne trpe samo posamezniki, ampak celi narodi, pri nas v Nemčiji pa je njen obseg nepregleden.“

— Tržaška radijska postaja Radio Trst A je dne 11. jan. 1961 obnovila oddaje "Slovenščina za Slovence", ki so jih pred leti prekinili. Prof. Vinko Beličič bo obravnaval stilistiko, prof. Martin Jevnikar slovico in pravoslovje, prof. Jože Peterlin izgovorjavo, prof. Božidar Radović pa strokovno izrazoslovje.

odmevi

Klic Triglava, ki izhaja v Londonu, je 25. marca 1961 objavil kritično poročilo o predvodu Dantejeve „Božanske komedije“ (Pekel), ki jo je poslovenil dr. Tine Debeljak in izdala založba Slov. kult. akcije v opremi Bare Remec. Poročilo je napisal Dimitrij Jeruc in je pravi esej, ki obsega štiri strani. Med drugimi piše člankar: „Že samo dejstvo, da se je dr. Debeljak kot slavist in slovenist polotil prevajanja Danteja, kaže neko 'drznost', ki smo jo lahko iz več vzrokov in po pravici vesel, saj smo mi begunci dobili Danteja — političnega emigranta; prevajalec nam je razkril vsestransko bogastvo svoje kulture in znanja; obenem smo se postavili v bok hlapčevskim razmeram v domovini in pokazali, da zavestno gradimo slovensko kulturo na etičnih temeljih navzlic naši odrinjenosti od kulturnega življenja na Slovenskem in kljub molku, ki spremlja vso našo begunsko kulturno delovanje in da doma ne najdemo besede za to ogromno delo. Slovenski kulturni akciji gre vse priznanje in tudi prednaročnikom, ki so omogočili knjižno izdajo 'Pekla'.“ V isti številki je objavljen v celoti tudi oklic Slov. kult. akcije „Prošnja in poziv“.

doma in po svetu

— Druabna pravda je 1. maja proslavila jubilej papeških socialnih okrožnic Rerum novarum in Quadragesimo anno. Zboru je bila predložena obsežna socialna izjava, ki govori o socialni ureditvi naše domovine. Izjava obsega šest točk in daje podrobna navodila za moderno socialno sožitje svobodnih ljudi v sodobnem svetu. Nosi naslov: Naše socialne zahteve.

— Slikar Božidar Kramolc je odprl novo razstavo svojih del v Picture Loan Society, v Torontu. Razstava je bila odprta od 22. aprila do 5. maja. Razstavil je zbirko mnogobarvnih monotipij. Uspeh razstave je najbolj viden v tem, da je Kanadska narodna galerija odkupila eno slikarjevo delo.

—Pravo regeneracijo doživljajo dela norveškega dramatika Henrika Ibsna (1828 - 1906). Igrajo jih v Parizu in New Yorku, pa tudi v Buenos Airesu kar v dveh gledališčih. To sta drami Stavbenik Solness in Sovražnik ljudstva (leta v predelavi ameriškega dramatika Arturja Millerja).

— Ukrajinske in ruske publikacije v zamejstvu prinašajo daljše članke in študije o pesniku Tarasu Ševčenku (1814 - 1861). Ukrajinska skupnost v Buenos Airesu je proslavila stoletnico pesnikove smrti 14. maja z veliko prireditvijo v Teatro Coliseo.

— Nemška Mozartova družba bo letos priredila že svoj deseti festival Mozartove glasbe v Augsburgu, rojstnem kraju Mozartovega o-

četa. Na letošnjem festivalu bodo izvajali doslej neznana ali redko izvajana Mozartova dela. Filharmonija v Bremenu pa je objavila, da bo njen orkester s sodelovanjem solistov izvajal religiozna Mozartova dela. Opera v Augsburgu bo v času festivala uprizorila operi „Beg iz seraja“ in „Čarobna piščal“. Karl Boehm bo prišel po festivalu dirigirat dva samostojna simfonična koncerta, na katerih bo izvajal dve Mozartovi simfoniji.

— Založba Baerenmeister, ki ima knjigarne v Kasselu, Londonu in New Yorku, je izdala novo celotno izdajo Mozartovih del. Izdaja obsega 110 knjig. Vendar je založba razpisala prednaročbo in objavila, da bodo skladbe izšle, če se bo prigraslilo vsaj 1000 prednaročnikov. Kmalu potem pa so lahko ugotovili, kako je omenjeno število že močno naraslo. Oglasili so se prednaročniki iz 38 dežel. Najbolj presenetljivo pa je, da se je samo iz Japonske prijavilo 143 ljubiteljev Mozartove glasbe. Iz zahodne Nemčije znaša število 367, a med temi je 128 različnih knjižnic in inštitutov ter javnih ustanov.

— Hans Henry Jahnn je napisal tik pred smrtjo leta 1959 dramo „Mavrica v prahu“. Drama bo letos prvič uprizorjena v Frankfurtu v režiji znanega Ervina Piscatorja. Delo je napad na sodobno atomsko civilizacijo. Popisuje katastrofo, ki nastane, ko znanstvenik Chervat izgubi kontrolo nad atomskimi elementi.

— Za letošnjo sezono je štiriinajst gledališč v zahodni Nemčiji

napovedalo uprizoritev Eugene Ionescujeve drame „Nosorog“. Že v lanskoli sezoni je 12 različnih gledališč uprizorilo to delo, ki je doživelo tako 216 predstav. Na premiero v Düsseldorf je prišel tudi avtor. — Krestna predstava pa je bila pred tremi leti v Parizu v režiji J. Louis Barraulta, ki jo bo na svojem južnoameriškem gostovanju izvajal letos tudi v Buenos Airesu. V Londonu je delo z velikim uspehom skozi zadnji dve leti uprizarjal sir Lawrence Oliver.

— Na univerzah zapadne Nemčije je vpisanih 220.000 slušateljev. Na filozofiji 47.000; matematika in fizika 36.000; medicina 30.000; socialne vede 25.000; pravo pa 20.000. Največ slušateljev (18.000) je na univerzi v Münchnu, najmanj pa v Giesenu (1800). Leta 1914 je vsa Nemčija imela le 58 univerz, medtem ko je bilo slušateljev komaj 60.000.

— Nemški pisatelj Ernst Jünger izdaja skupno z romunskim znanstvenikom Mirceom Eliadom mednarodno kulturno revijo „Antaios“. Revija je začela izhajati leta 1959 pri založbi Klett v Stuttgartu. Sodeluje v njej zlasti veliko evropskih pisateljev in znanstvenikov, posebno o vplivu in pomenu mitosa na kulturo, vzgojo in znanost.

— Obletnice: 18. maja poteče 50 let, kar je umrl avstrijski židovski skladatelj Gustav Mahler (od 1860 do 1911), ki je bil pred prvo vojno nekaj časa tudi dirigent v ljubljanski operi. Moderni nemški skladatelj Werner Egk bo slavil šestdesetletnico rojstva. 15. junija bo 600 let, kar je umrl veliki mistik Johannes Tawler.

— Romunski skladatelj Mihailovici je uglasbil opero na besedilo modernega irskega dramatika T. Becketta „Krap's Last Tape“. Izvajali so opero februarja letos v Bielefeldu. Kritika trdi, da je Mihailovici skladatelj romantično — impresionistične šole, pa da mu je zelo uspelo podati preminjanje nje glavnega junaka iz ene osebe v drugo. — Isti večer so predvajali tudi opero enodejanko modernega nemškega skladatelja W. Zilliga, na besedilo Kleistove drame „Zaročenca iz Sv. Dominika“. Obe operi je režiral nemški režiser Joachim Kläiber, ki nosi tudi glavni delež pri prodorni zmagi obeh novitet.

— Nemški pisatelj Cuxhaven je napisal svojo prvo dramo „Roža in general“. Premiera je bila v petih nemških gledališčih hkrati. Drama prikazuje ženo, ki se z otrokom podaja na pot, da bi rešila moža, ki je zaprt v neki diktatorski državi.

F. Ž.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

drugi svetovni vojni. V tujini pa vsaj dve izdaji in izdajo samo evangelijev. Dolgo, dolgo dobo pa se je rajni prelat dr. Matija Slavič ukvarjal s prevodom sv. pisma stare zaveze v slovenski jezik. Tik pred drugo svetovno vojno je izšel prvi zvezek (Pet Mojzesovih knjig in Jozueveta knjiga), ki so ga pa dobili nemški nacisti v roke in ga uničili. Leta 1958 je začel končno izhajati celotni prevod sv. pisma stare zaveze v slovenski jezik, pa prelat Slavič niti izdaje prvega zvezka ni več doživel. Doslej je v treh zvezkih izšel celotni prevod sv. pisma stare zaveze. Poleg prelata Slaviča so zlasti sodelovali še rajni dr. Franc Jere, dr. Jakob Aleksič, deloma tudi dr. Stanko Cajnkar. Tem trem zvezkom se bo v kratkem pridružil še ponovno pregledan in z novimi opombami prirejen prevod sv. pisma nove zaveze, ki ga je pripravil prelat dr. Andrej Snoj.

Ob novem prevodu sv. pisma se pojavljajo zlasti tri vprašanja: Kakšen je novi prevod z jezikovnega vidika? Kakšni so splošni uvodi k posameznim svetim knjigam in opombe oz. razlaga nekaterih težjih mest? Ali morda premalo poučenega bralca ne motijo preveč nekatere opombe, ki se zde nenavadne?

O vseh teh svetopisemskih zadevah se bomo vsaj malo pogovorili na drugem kulturnem večeru Slovenske kulturne akcije. Saj božja beseda, ki jo znova v celoti lahko beremo v svojem jeziku, tak večer prav gotovo zasluži.

“GLAS” je štirinajstdnevnik. Izdaja ga Slovenska kulturna akcija, Alvarado 350, R. Mejía, FCNDFS, Buenos Aires, Argentina. Ureja Ruda Jurčec. Tiska tiskarna “Baraga”, Pedernera 3253, Buenos Aires.